

Strādāt ar vērienu

Zanes Bērziņas tekstilkolekcija galerijā Čiris

Izstāde

Tekla Šaitere

Interesentu ricībā vēl ir tikai šī viena diena, lai galerijā Čiris aplūkotu latviešu mākslinieces Zanes Bērziņas vakar vakarā prezentēto savdabīgo tekstilkolekciju *Skin stories* (Ādas stāsti).

Zanei ir 29 gadi un ļoti bagāta radošo meklējumu biogrāfija. Viņa beigusi J.Rozentāla mākslas vidusskolu, Latvijas Mākslas akadēmijā iegūts bakalaura un mākslinieka diploms, zināšanas papildinājusi Mākslas un dizaina augstskolā Helsinkos, Berlīnes Mākslas universitātes glezniecības un tekstildizaina nodaļās, izstrādājusi Eiropas maģistra programmu Londonas un Parīzes mākslas skolās un ieguvusi dizainera diplomu Berlīnes Mākslas universitātē. Protams, studijas visu laiku atbalstīja dzimtene — Zane ir Latvijas Kultūrkapitāla fonda, Sorosa mūsdienu mākslas centra—Rīga un fonda Tēvzeme stipendiāte.

Īsi pirms izstādes atklāšanas Zane pastāstīja: «Ši ir tā sauktā jaukto mediju kolekcija, un tas ir neparasti, jo Rietumeiropā tekstildizaineri strādā savā šaurā jomā — ja viņi specializējušies uz aušanu, tad tikai auž, ja uz auduma apdruku, tad dara tikai to. Es esmu apgūvusi dažādas tehnikas, man patīk eksperimentēt un apvienot. *Skin stories* ir mans Eiropas maģistra programmas darbs tekstila un modes dizainā, tas veidots sadarbībā ar trim Eiropas mākslas augstskolām Vācijā, Francijā un Anglijā.

FOTO — RAĪTIS PURIŅŠ, DIENA

Vēl tikai šodien galerijā Čiris var apskatīt Zanes Bērziņas savdabīgo tekstilkolekciju *Skin stories*. Viņa tikko ieguvusi starptautisku atzinību — jaunā dizainera balvu

Manas jauktās tekstilmēdiju kolekcijas pamatā ir inspirācijas — tekstilijas un fotomateriāls, kas veidoti, studējot ornamentiku, cilvēka ķermeņa kultu un zīmju semiotiku, kā arī tradicionālās aušanas metodes Klusā okeāna salu teritorijā, it īpaši Polinēzijā: Jaunzēlandē un Taiti. Visi audumu prototipi ir unikāli un, protams, simtprocentīgs roku darbs.»

Zanes darinātās tekstilijas ir ļoti plāni audumi, kas brīvi un plastiski krit savās gaismēnu rotālās. Zane saka: «Man patīk strādāt ar vērienu un lielformātā. Strādāju *heat transver* auduma apdrukas tehnikā, rezultātā rodas divpusējs efekts, kad katra auduma puse ir citā krāsā,

bet saglabājas materiāla caurspīdīgums, tas ir miksts un plastisks. Mēģināju ar vienu šāvienu nošaut divus zaķus — radīt audumu, kas noder modei un apģērbam, piemēram, šallēm, apmetņiem, apģērbiem bez odeses un kurus var integrēt arī interjerā.»

Zane lepojas ar sīvā konkurēncē tikko iegūto starptautisko atzinību — jaunā dizainera balvu (*Luckie Strike Junior Designer Award*), kurai būs liela nozīme mākslinieces tālākajā radošajā karjerā. Izstādē Hamburgā 14.septembrī savus darbus eksponēs visi šīs balvas laureāti, kuri godalgoti pēdējo desmit gadu laikā. Tāpēc arī izstāde *Skin stories* Ri-

gā ir atvērta tikai divas dienas, taču Zane uzskata, ka tieši rīdziniekiem pirmajiem bija jāparāda jaunā kolekcija. Tas ir gan radošā darba pārskats, gan pateicība par atbalstu: «Izstādēs aktīvi piedalos jau desmit gadus, bet ilgi strādāju pie viena projekta, man grūti pielikt punktu kādai tēmai, tāpēc parasti izstādes top ar trīs gadu intervālu. Aizvadītajā desmitgadē izstādes bijušas Rīgā, Jūrmalā, Berlīnē, Helsinkos, arī Lietuvā un Polijā.»

Tagad viņa dosies uz Londonu, kur strādās pie teorētiskās disertācijas doktora grāda iegūšanai. Disertācijas tēma ir kultūras kontekstā manipulēts cilvēka ķermenis.♦